

Rajaleidja

Lapsevanema KKK ehk korduma kippuvad küsimused distantsõppest

Kes korraldab minu lapse õppetööd?

Kõigis õppetöö korraldust ja sisu puudutavates küsimustes tuleks pöörduda kooli poole. Iga kool korraldab õppetööd vastavalt võimalustele ja jagab vajalikku infot otse õpilastele ja lapsevanematele. Distantsõppe puhul ei vastuta õpetamise eest lapsevanem.

Mis vahe on distantsõppel, koduõppel, kaugõppel ja e-õppel?

Distantsõppele suundusid kõik Eestimaa koolid kevadise eriolukorra ajal. Õppetööd korraldas jätkuvalt kool, kuid õpilased ei viibinud koolimajas ja koolitundide läbiviimiseks, juhendamiseks ning info vahendamiseks kasutati e-kanaleid.

Tavaõppetöö raames võivad koolid teha valikuid minna üle **osalisele distantsõppele** - näiteks osad ained toimuvad digitaalsete kanalite kaudu; mõni koolipäev nädalas on distantsõppena korraldatud või osade klasside õppetöö mingil ajaperioodil toimub digitaalsete kanalite vahendusel jne.

Kuidas distantsõpet korraldada, valib iga kool ise, lähtudes olukorrast ja võimalustest. Siiski, eesmärk on tavapärasest õppetööd võimalikult kaua jätkata. Seda eriti 1.–6. klasside ning haridusliku erivajadusega õpilaste puhul.

Koduõpe on defineeritud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses. Koduõpe ei ole distantsõppe sünonüüm. Koduõppel saab olla kas tervislikel põhjustel või lapsevanema taotluse alusel:

- **Tervislikel põhjustel koduõppe** jaoks on vajalik vanema taotlus ja koolivälise nõustamismeeskonna soovitus. Seda soovitust ei tehta kergekäeliselt – tegemist on väga erandliku haridusliku meetmega. Tervislikel põhjustel koduõppel olemise lühim võimalik aeg on kaks õppeveerandit. Tervislikel põhjustel koduõppel olevale lapsele õppe korraldamise eest vastutab kool.
- **Lapsevanema taotluse alusel koduõppele** jäämiseks on kaks tähtaega: vanem peab koolile taotluse esitama hiljemalt 20. augustiks, et jätta laps koduõppele I poolaastaks, või hiljemalt 20. detsembriks, et jätta laps koduõppele II poolaastaks. Lapsevanema soovil koduõppe rakendamise eest vastutab ja seda finantseerib lapsevanem.

E-õpe on õppetöö digitehnoloogiliste kanalite ja/või vahendite kaudu. E-õpet võib osaliselt rakendada ka tavapärasel koolielul – näiteks teha e-õppe päevi. E-õpe ei võrdu distantsõppega ega koduõppega.

Hübriidõpe (ka *põimõpe*) on õpe, kus osa õpilasi on klassis ja teine osa jälgib sama tundi video vahendusel (distantsilt) ehk ühe klassi õpilastest osa on kontaktõppel ja teised distantsõppel.

Kuidas hoida lapse tähelepanu ja motivatsiooni kodukeskkonnas õppetööle keskendumiseks?

Kui lapse kool on läinud üle distantsõppele, on oluline leppida lapsega kokku tema päevarutiinid (ärkamisaeg, õppetöö- ja puhkeaeg, infovahetus), arvestades kooli korraldatud õppetööd. Selgitage uut olukorda ja lapsele seatud ootusi ning võimalusel kontrollige päeva jooksul tema õppeülesannete täitmist. Motivatsiooni hoidmiseks on oluline, et lapsel säiliks usk, et ta saab hakkama. Vajadusel tuleb last juhendada, nt tuleb veenduda, et laps oskab e-kanalites toimetada ning teab, kelle poole ja kuidas vajadusel abi saamiseks pöörduda.

Kuidas korraldada distantsõpet mitmelapselises peres, kui arvutitest ja nutiseadmetest on puudus või neid üldse pole?

Distantsõppe tehnilise korralduse eest hoolitseb iga pere ise, kuid kool ja kohalik omavalitsus saavad toetada vajalike vahendite ja ühenduste osas. Koolid korraldavad info liikumise ja õppetöö korralduse selliselt, et kõigil on võimalus selles osaleda, sõltumata perekonna tehnilisest võimekusest.

Kas distantsõpe käib tunniplaani järgi? Kas õpilased peavad olema veebis kogu õppetöö ajal?

Õppetöö korralduse ja ülesehituse määrab kool. Kindlasti ei tähenda ega nõua distantsõpe pidevat internetis olemist. Õppetöö toimub ennekõike õpilase kodus, mille toetamiseks võib kool kasutada sobilikke ja abistavaid e-õppekeskkondi ja -vahendeid. Kuna info- ja õpikanalite paljusus tekitab segadust ja suurendab pingeid, on oluline, et koolis on kokku lepitud kindlad kanalid ning neid pidevalt ei vahetata.

Kas distantsõppe ajal selgitab õpetaja teemat õpilastele ja on võimalus ka juurde küsida?

Distantsõppe ajal hoiavad õpetajad pidevat kontakti oma õpilastega. Õpetaja hoolitseb selle eest, et õppetükid ja abimaterjal jõuaks kõigi õpilasteni. Kindlasti tekivad õppetöö käigus küsimused sarnastel teemadel, mistõttu julgustame õpilasi ja lapsevanemaid omavahel igapäevastes keskkondades tihedalt suhtlema, et ka õpetajate poole täpsustamist vajavate

Rajaleidja

teemadega ühiselt pöörduda. Nii saavad õppetööst kasu võimalikult paljud ja õpetajal on võimalik olla toeks kõigile õpilastele. Soovitame hoida tihedat kontakti kaasõpilaste ja lapsevanematega. Suhtlemiseks sobivad kõige paremini igapäevased suhtluskeskkonnad ja -rakendused.

Kui mitu tundi päevast tuleks pühendada õppetööle? Kuidas õppetööd ja päeva planeerida, millest juhinduda või ütleb seda kool?

Soovitame panna paika kindel päevarutiin, mis hoiab lapse fookust ja tähelepanu. Õppetööle pühendatav osa päevast võiks olla sarnane tavapäraselt koolipäevale. Distsantsõppe korral on koolidel soovitatud teha tavapärasest pikem plaan – näiteks nädala töökava, mis aitab õpilastel ja vanematel paremini aega planeerida.

Kuidas toetatakse distantsõppe perioodil hariduslike erivajadustega õpilasi?

1.-6. klassidele ning tuge vajavatele õpilastele, kellele distantsõpe ei sobi, peab kontaktõpe jätkuma võimalikult kaua.

Lisatõe ja nõu saamiseks julgustame pöörduda lähima Rajaleidja keskuse poole. Piirkondlike keskuste kontaktid leiab [SIIT](#).

Kas ma pean võtma kasutusele täiendavaid keskkondasid ja sotsiaalmeediakontosid, et kooli ja lapsega suhelda?

Kooli ja lapse vahelist infovahetust korraldab kool, kes on toeks ka vajalike lahenduste leidmisel. Soovitame tihedaks suhtluseks ja infovahetuseks kasutada igapäevaseid keskkondi ja lahendusi, mis juba tuttavad ja töökindlad on. Oluline on tagada info liikumine ja kättesaadavus kõigile, arvestades igaühe võimalusi.

Kuidas saan ma last tema õppetöös toetada?

Distsantsõppel olles õpetab lapsi jätkuvalt õpetaja, tuge pakub kooli tugipersonal (psühholoog, eripedagoog jt). Vanemana saate hinnata, mil määral ja millistes õppetöö ja -protsessi osades laps täiendavat toetust vajaks. Selleks võtke arvesse lapse varasemaid hindeid, õpetaja tagasisidet eKoolis, Stuudiumis vmt, aga ka lapse enda arvamust. Lapse igakülgselt toetamiseks soovitame seada lapsele kindel aeg õppetööks ja puhkeajaks.

Õppetöö ajal olge võimalusel ka ise lapsele sel ajal kättesaadav, et ta saaks abi küsida (telefon, suhtlemisrakendused jm). Kui vajate lisaabi lapse õppetöös, siis otsige abi õpetajalt ja hoidke tihedat kontakti kaasõpilaste ja lapsevanematega.

Seadke ühiselt lastega paika reeglid ning järgige täpselt kooli antud juhiseid. Kontrollige ja hoidke silma peal õppeülesannete täitmisel.

Rajaleidja

Oluline on pöörata tähelepanu ka pausidele. Pauside ajal võiks laps rohkem liikuda ja olla tegevuses, mitte veeta aega nutiseadmes. Häid lahendusi leiab neilt veebilehtedelt: [Liikuma Kutsuv Kool](#), [Go Noodle!](#), [Just Dance](#).